

Nowe przepisy dotyczące pomocy de minimis

Autor: Jakub Zarębski Data publikacji: 02.01.2024

13 grudnia 2023 roku Komisja Europejska wprowadziła nowe przepisy dotyczące pomocy de minimis, określone w rozporządzeniu nr 2023/2831, opublikowanym w Dz. Urz. UE L 2831 z 15.12.2023. Zmiany te mają zastosowanie do artykułów 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i wchodzi w życie od 1 stycznia 2024 roku, a obowiązywać będą do 31 grudnia 2030 roku.

Zgodnie z nowym rozporządzeniem, całkowita kwota pomocy de minimis przyznawanej jednemu przedsiębiorstwu przez państwo członkowskie nie może przekroczyć 300 000 euro (co w przeliczeniu daje ponad 1 mln 300 tys. zł). Wcześniejszy limit wynosił 200 000 euro, czyli o 1/3 mniej niż od nowego roku. Przyjęte przepisy umożliwiają dostosowanie udzielanej pomocy do nowych standardów, przy czym data obowiązywania nie może być wcześniejsza niż 1 stycznia 2024 roku.

Dotacje i ulgi objęte pomocą de minimis mogą być przyznawane w różnych obszarach gospodarki i działalności, m. in.:

- na rozwój przedsiębiorczości – rozwijanie nowych przedsięwzięć, innowacyjnych projektów czy modernizację istniejących firm, ale także ulgi i zwolnienia podatkowe, rozłożenia na raty;
- na szkolenia i rozwój pracowników – w celu podniesienia ich kwalifikacji;
- na usługi doradcze dla przedsiębiorców;
- na modernizację gospodarstw rolnych – wsparcie inwestycji w nowoczesne technologie, infrastrukturę czy ekologiczne metody produkcji;
- na inwestycje dla firm transportowych – np. modernizacja floty transportowej, wsparcie na zakup nowoczesnych pojazdów czy infrastruktury;
- na poprawę efektywności energetycznej – inwestycje w rozwiązania zwiększające efektywność energetyczną w przedsiębiorstwach, np. OZE;
- na innowacje i badania naukowe – projekty badawczo-rozwojowe, innowacje procesowe i produktowe;
- na ochronę środowiska – inwestycje proekologiczne, projekty mające na celu poprawę stanu środowiska, zwiększenie efektywności energetycznej czy rozwijanie odnawialnych źródeł energii, wprowadzenie gospodarki o obiegu zamkniętym, ulgi i zwolnienia z opłat środowiskowych;
- na projekty społeczne – organizacje pozarządowe i instytucje mogą otrzymać pomoc de minimis na projekty społeczne, edukacyjne czy kulturalne;
- na turystykę – rozwój infrastruktury turystycznej, hotelarstwa czy infrastruktury rekreacyjnej;
- na projekty kulturalne i artystyczne,
- i wiele innych.

Dotychczasowe rozporządzenie KE nr 1407/2013, obowiązujące do 31 grudnia 2023 roku, przewidywało możliwość wdrażania środków pomocy de minimis przez kolejne 6 miesięcy po tym terminie, maksymalnie do 30 czerwca 2024 roku. Jednak nowe przepisy wprowadzają zmiany, a ich terminy i limity stają się aktualne od początku 2024 roku.

Programy pomocowe, regulowane rozporządzeniem KE nr 1407/2013, obejmują zwolnienia z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych (na podstawie art. 7 ust. 3 lub art. 12 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych) oraz różnicowanie stawek podatku od nieruchomości (na podstawie art. 5 ust. 2-4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych).

Zmiany obejmują także usunięcie odrębnego limitu pomocy de minimis dla przedsiębiorstw prowadzących działalność zarobkową w zakresie drogowego transportu towarów (obecnie wynosi on 100 tys. euro, co w przeliczeniu na dzień dzisiejszy wynosi 433 870 zł).

Warto podkreślić, że wszelkie środki pomocy de minimis, zatwierdzone do 31 grudnia 2023 roku, mogą być wdrożone w sposób prawomocny przez kolejne 6 miesięcy, zakończonych nie później niż 30 czerwca 2024 roku, zgodnie z nowym rozporządzeniem KE nr 2023/2831.

Już w październiku UOKiK udzieliło wyjaśnień w zakresie interpretacji nowych przepisów, co może być istotne dla skutecznego stosowania tych regulacji.

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyjaśnieniach dotyczących potencjalnych scenariuszy

postępowania w kontekście obowiązywania uchwał regulujących udzielanie pomocy de minimis stwierdził, że obowiązujące do końca 2023 roku rozporządzenie KE nr 1407/2013 nie wprowadza zmian ani przedłużenia obowiązywania aktów prawa krajowego, lecz daje możliwość adaptacji przez ustawodawcę lub uchwałodawcę krajowego.

W odniesieniu do istniejących programów pomocowych (uchwał) w gminach zgodnych z rozporządzeniem KE nr 1407/2013, obejmujących zwolnienia podatkowe, różnicowanie stawek podatkowych, ulgi w spłacie należności cywilnoprawnych, dotacje na prace konserwatorskie, dotacje na ochronę środowiska, oraz dotacje na prace budowlane, istnieją trzy scenariusze postępowania w kontekście zmian legislacyjnych:

1. Uchwała obowiązuje do 31 grudnia 2023 r.:

- - Uchwała wygasa, a 6-miesięczny okres przejściowy nie jest stosowany.
 - Istnieje możliwość przedłużenia okresu obowiązywania uchwały o 6 miesięcy, uwzględniając jednak, że warunki pomocy de minimis będą korzystniejsze według nowego rozporządzenia KE.

2. Uchwała obowiązuje do 30 czerwca 2024 r.:

- - Pomoc może być udzielana do 30.06.2024 r., z możliwością wcześniejszego dostosowania do nowego rozporządzenia KE.

3. Uchwała nie zawiera końcowej daty obowiązywania:

- - Jeśli uchwała powołuje się na rozporządzenie KE nr 1407/2013, pomoc może być udzielana do 30.06.2024 r., z opcją dostosowania do nowego rozporządzenia KE.

Niezależnie od wybranej ścieżki, przedsiębiorcy korzystający z pomocy de minimis będą podlegać warunkom obowiązującym w chwili uzyskania pomocy, a nie nowym zapisom. Ochrona praw nabytych obejmuje także przypadki, gdy uchwała formalnie wygasła, a prawo do pomocy zostało nabyte w trakcie jej obowiązywania.

Warto podkreślić, że reformy nie obejmują kwestii związanych z rozporządzeniami KE w obszarze pomocy de minimis w rolnictwie i rybołówstwie, które pozostają w zakresie działania Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Planowane zmiany mają zastosowanie od 1 stycznia 2024 r. i podlegają zgłoszeniu Prezesowi UOKiK, zgodnie z procedurami ustawy o pomocy publicznej.

Podsumowując, wprowadzone zmiany w pomocy de minimis stanowią istotny krok w kierunku bardziej sprzyjającego dla przedsiębiorców środowiska. Zwiększone limity pomocy de minimis otwierają przed nimi szereg nowych możliwości korzystania z programów dofinansowań i ulg. Nowe zasady doskonale odzwierciedlają aktualne wyzwania i potrzeby dzisiejszej gospodarki, a ich dostosowanie do współczesnych realiów tworzy warunki sprzyjające innowacjom, rozwojowi przedsiębiorstw oraz wzrostowi gospodarczemu.

Źródło:

Doradcy 365
CERES-HOLDING sp. z o. o.
Wrocław